

روانشناسی دین

- ۱- روانشناسی دین چیست؟
- ۲- روش شناسی در روانشناسی دین را شرح دهید .
- ۳- مطالعه علمی مذهب همواره در حال پیشرفت است. چرا این پیشرفت آهسته و مشکل انجام می گیرد ؟
- ۴ - تفاوت روانشناسی دین با روانشناسی دینی
- ۵- مسائلی که در روانشناسی دین مورد بررسی قرار میگیرد را نام ببرید .
- ۶- کارکرد های روانشناسی دین را بنویسید .
- ۷- نظر یونگ در مورد روانشناسی دین را بنویسید
- ۸- چه انتقاداتی بر نظریه یونگ در مورد روانشناسی دین وارد است
- ۹- مشاهده رفتار دینی را به عنوان یکی از روشهای اندازه گیری دینداری توضیح دهید
- ۱۰- دین چگونه تفسیر خوشبینانه از مرگ میدهد

جواب

- ۱- روانشناسی دین عبارت است از مطالعه علمی رفتار و فرایند روانی که رنگ و جنبه ای دینی دارند. در مجموع با وجود تعاریف متعددی که از روانشناسی دین ارائه شده است به نظر می رسد بازگشت همه آن ها به این تعریف کوتاه «مطالعه دین از منظر روانشناختی» باشد.
- ویلیام جیمز: دین عبارت است از تأثیرات و احساسات و رویدادهایی که برای هر انسانی در عالم تنهایی و دور از همبستگی ها، برای او روی می دهد به طوری که انسان از این مجموعه در می یابد که بین او و آن چیزی که آن را امر خدایی می نامد رابطه ای برقرار است.
- روپل: دین احساس وابستگی حیات انسان به یک روح اسرارآمیز است که خود را به او وابسته می داند و احساسی چون اتحاد و یگانگی با او و جهان دارد، و وی از احساس فوق لذت می برد.

۲- پیچیدگی رفتار و تجارب مذهبی، روانشناسان را مجبور کرده است تا از ابزارهای اندازه گیری گوناگونی بهره گیرند. اعم از: تجزیه و تحلیل گزارشات و درون نگری های شخصی، مشاهدات بالینی، طبیعی و مشارکتی، استفاده از نظر سنجی، پرسش نامه و مصاحبه شخصی دقیق. بهره گیری از اسنادی مانند: دفترچه خاطرات و زندگی نامه های شخصی افراد مذهبی، استفاده از آزمون های شخصیت، مطالعه اسناد و مدارک مذهبی مانند کتاب مقدس و به کار بردن فنون آزمایشگاهی.

۳- زیرا تعاریف و سنجش های دقیقی از پدیده های مذهبی همچون «ایمان»، «اعتقاد»، «روی آوردن به دین» و «تعهد» به صورتی آسان بیان نشده است.

۴- در روانشناسی دین که رشته ای فرعی از روانشناسی است. روانشناسی به منزله مبنایی برای ارائه تفسیر از پدیده های دینی در نظر گرفته می شود. مثلاً یک پدیده دینی مثل عزاداری، ممکن است هم تبیین روانشناختی داشته باشد و هم تبیین جامعه شناختی و تبیین هایی از انواع دیگر، اما در این گستره این پدیده را فقط از دید روانشناختی تبیین میکنیم. در مقابل، در روانشناسی دینی که شاخه ای از علم دینی است باورهای مذهبی به منزله اصل و منبع قرار می گیرند و روانشناسی در چارچوب آن باور ها جستجو می شود.

۵- منشأ پیدایش دین و فرایند تحول دینداری- تجربه دینی- ارتباط دین و شخصیت- دین و مداخلات درمانی- پویایی رفتار مذهبی - سنجش دینداری

۶- عنی بخشی به حیات

بهداشت، سلامت و آرامش روان

سازگاری جهان درون و برون؛ کاهش رنج ها

هدف بخشی و ایده آل پروری

پاسخ به احساس تنهایی

تقویت قدرت کنترل غرایز و...

۷- یونگ می گوید ما اصلاً کاری به خدای مطلق نداریم بلکه به خدای روانشناختی نظر داریم که واقعی است هم اینجاست که این ایده یونگ کافی به نظر نمی رسد و ناتمام است علم روانشناسی بدون علم متافیزیک ناقص و ناتمام است دیدگاه یونگ مشابه لا ادری گری کانتی است که ماهیت غایی واقعیت را پاسخ ناپذیر می داند. دیدگاه طبیعت گرایی از نوع تحویل گرایی آن معتقد نیست صریحاً این موضوع را که رو قطع نظر از چیستی ماهیت آن بتواند بر اساس چیزی جز خود آن تبیین شود انکار می کند ولی از سوی دیگر ما چه نوع رابطه ای میان های خود با ما بعد الطبیعه توحیدی است

۸- یونگ صرفاً حیطه پژوهش خود را به ابعاد نفسانی و روانشناختی دین محدود کرده است و منکر اعتبار و ارزش مباحث فلسفی در جای خود نیست - انتقاد دیگر بریونگ فرو کاهش دین در حد امری روانشناختی است و د یونگ دین را تا حد پدیده روانشناختی پایین می آورد و در عین حال ناهشیار را تا حد پدیده ای دینی ارتقا می دهد - روش

شناسی یونگ در کشف ناهشیار جمعی و رسیدن به نظریه صور ازلی به عنوان زیرساخت روانشناسی دین مورد انتقاد قرار گرفته است

۹- نخستین شیوه برای سنجش دینداری راد اندازه گیری آن از راه مشاهده بدون واسطه رفتارهای دینی آنان است تعداد افرادی که به کلیسا یا مراکز دینی میروند مقدار پول و اعانه هایی که صرف مراسم دینی میکنند مدت زمان و دفعاتی که در مراکز دینی حضور می یابند، میزان حضور در نماز یا مراسم عشای ربانی تعداد کودکان یا بزرگسالانی که غسل تعمید داده شده اند از جمله موارد این روش هستند.

۱۰- بسیاری از افراد از مرگ نگرانند اضطراب آنان به دلیل این امور است: خود مردن- از دست دادن چیزهای خوب در زندگی و اطمینان نداشتن به آنچه قرار است بعد از مرگ رخ دهد- در اینجا است که دین تفسیری خوشبینانه از مرگ به دست می دهد و آن را نه نابودی و از بین رفتن بلکه انتقال از یک نوع زندگی موقت به نوع دیگری از زندگی که همیشگی و ابدی است تلقی می کند برای اندازه گیری و سنجش ترس از مرگ چندین روش استفاده می شود: سوالات مستقیم- سنجش های ناهشیار نظیر واکنش های فیزیولوژیک به کلماتی مرتبط با مرگ